

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц.д-р Надежда Йорданова Димова, Департамент „Икономика“, Нов български университет – София, професионално направление 3.8. „Икономика“*
Научна специалност „Маркетинг“

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен **„ДОКТОР на науките“** по научна специалност *„Икономика и управление /интелектуална собственост по отрасли/“* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Мария Ананиева Маркова**
Професор, доктор
УНСС

Тема на дисертационния труд: ***“Икономическите измерения на интелектуалната собственост – подход, характеристики и управленски модели“***

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №509/26.02.2024г. на Ректора на УНСС.

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в Катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“/Бизнес факултет на УНСС съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: Решения на КС Протокол №10/12.02.2024г./ ФС Протокол №6/21.02.2024г.

1. Информация за дисертанта

Проф.д-р Мария Маркова е дългогодишен преподавател в Катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“. Призната е от

научната общност като отговорен, етичен, дисциплиниран професионалист, който е доказал своите знания и умения в науката и практиката.

Има редица публикации и специализации, които удостоверяват нейният висок професионализъм.

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Най-общо дисертационният труд може да бъде оценен много високо. В това мое мнение визирам високо – структурираните и отлични характеристики на труда, а именно: практико – приложната значимост и актуалност на изведените изследователски проблеми, правилното, точно и коректно формулиране на изследователския обект предмет, логическата свързаност и обусловеност на изложението, безспорната задълбоченост на анализа и отличната аргументация на направените изводи и обобщения. Впечатление прави иновативната, предизвикателна и научно – заложена проблематика.

Дисертационният труд се състои общо от 305 страници. Структурата му е следната: увод, три глави, заключение, използвани източници и 3 приложения. В труда са цитирани 140 източници на български и английски езици, представени са 45 фигури и 6 таблици, илюстриращи тематично резултати от изследвания и теоретични постановки.

Дисертационният труд има ясна изградена структура и логическа последователност. Отговаря на всички изисквания за НС „доктор на науките“. Инструментариумът на изследването е изключително богат. Постигнати и доказани са работните хипотези, които са разгледани през призмата на иновативния подход. Посочена и ясно представена е възможността за интегриране на Научноизследователския продукт /НИП/ и специфичните му направления по създаването и използването му. Налице е адекватно и целесъобразно използване на инструментариум, който по безспорен начин доказва формулираните цел и задачи в дисертационния труд.

Изключителна ценност намирам в авторската обосновка по отношение на функционалната зависимост „интелектуална собственост - конкурентноспособност“. Като основен принос виждам реално постигнатата цел, която е зададена в увода и в следствие раздробена на отделни елементи.

Отлично е спазено съотношението между отделните глави и е налице реципрочност.

Със специфично и голямо значение е авторския модел за управление на интелектуалната собственост на фирмата, който дава отговор на редица въпроси, като разграничава иновациите от идентификаторите.

Правилно са дефинирани основните цели на стратегията за интелектуална собственост и отделните субстратегии, което води до формулирането на голяма комплексна стратегия за интелектуална собственост.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Въз основа на внимателен анализ на посочените приноси, може да се обобщи, че посочените от дисертанта научни приноси са изчерпателни и добре формулирани.

Използваната методология е подробна и интересна.

Напълно считам, че предварително формулираната цел на дисертацията е изцяло постигната. Независимо от предварително подчертаните ограничения на направеното изследване, добро впечатление прави и стремежът на докторанта да представи различните гледни точки на изследваната проблематика.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Категорично считам, че са реализирани и представени научните и научно – приложните приноси. Приемам всеки един от тях и мога да адмиравам реализирането на разработването на модели за управление на интелектуалната собственост на фирмата и на конкурентоспособност на национално и фирмено равнище при фокус върху ПИС, които са апробирани в научни публикации и чрез приложение в консултантската дейност на автора.

Целесъобразно е да се отчете, че немаловажното становище, че теоретичните и практико-приложните аспекти на дисертационния обогатяват теорията и практиката на интелектуалната собственост като правен и икономически феномен, като познавателна и приложна система от знания и умения, полезни за изследователи, преподаватели, бизнеса и обществото в цялост.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените публикации са напълно достатъчни и удостоверяват изследването, което е направено в дисертационния труд.

Напълно отговарят на изискванията както по обем, така и по съдържание.

6. Оценка на автореферата

В автореферата точно са синтезирани съдържанието на работата, целите и задачите в отделните глави, изследователските въпроси, на които са дадени отговори и заключенията и обобщенията от направения анализ.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки, защото считам, че всичко в съдържателно отношение е усъвършенствано до представянето на един отличен дисертационен труд.

Имам препоръка по отношение на публикуването на дисертацията, за да имат възможност теоретици и практики да се запознаят с нея и да интегрират резултатите, изводите и препоръките в своите научни и практически дейности.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд на проф.д-р Мария Маркова притежава всички необходими качества и недвусмислено потвърждават моята положителна оценка.

Разработката отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав на Република България /ЗРАСРБ/ и свързания с него Правилник за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на УНСС за придобиване на научната степен "доктор на науките".

Предлагам категорично на уважаемото научно жури да присъди на проф.д-р Мария Маркова научната степен „доктор на науките“ в областта на висшето образование 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление /интелектуална собственост по отрасли/“.

28.03.2024г./гр.София

Подпис:.....

/доц.д-р Надежда Димова/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

POSITION

By: Assoc. Prof. Dr. Nadezhda Dimova, Department „Economics“, New Bulgarian University Sofia, professional field 3.8. Economics, Scientific specialty: "Marketing",

Regarding: dissertation submitted for awarding scientific degree "Doctor of Sciences" in scientific specialty "Organization and management outside the field of material production" at UNWE.

Author of the dissertation: Maria Ananieva Markova

Prof. Dr.

UNWE

Topic of the dissertation: "Economic dimensions of intellectual property - approach, characteristics and management models"

Reason for presenting the position: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 509/26.02.2024. of the Rector of UNWE.

The dissertation author presented his dissertation work for discussion at the Department of "Intellectual Property and Technological Transfer"/Business Faculty of UNWE according to Article 39 of the Regulations on the Implementation of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRBA). The disclosure of the procedure for the defense of the dissertation work was carried out on the basis of: Decisions of the DP Protocol No. 10/12.02.2024/ FC Protocol No. 6/21.02.2024.

1.Information about the author

Prof. Dr. Maria Markova is a long-time lecturer in the Department of "Intellectual Property and Technology Transfer". She is recognized by the scientific community as a responsible, ethical, disciplined professional who has proven her knowledge and skills in science and practice.

There are a number of publications and specializations that certify her high professionalism.

2. Brief description of the presented dissertation work

In general, the dissertation work can be rated very highly. In this my opinion, I refer to the highly structured and excellent characteristics of the work, namely: practically - the applied significance and relevance of the research problems presented, the correct, accurate and correct formulation of the research object, the logical connection and conditionality of the presentation, the indisputable thoroughness of the analysis and the excellent argumentation of the conclusions and generalizations made. The innovative, challenging and scientifically based problem makes an impression.

The dissertation consists of a total of 305 pages. Its structure is as follows: introduction, three chapters, conclusion, used sources and 3 appendices. 140 sources in Bulgarian and English languages are cited in the paper, 45 figures and 6 tables are presented, illustrating thematic results of research and theoretical statements.

The dissertation has a clear structure and logical sequence. Meets all the requirements for the scientific degree "Doctor of Sciences". The research toolkit is extremely rich. Working hypotheses have been achieved and proven, which have been examined through the prism of the innovative approach. The possibility of integrating the Scientific Research Product /NIP/ and its specific directions in its creation and use is specified and clearly presented. There is an adequate and expedient use of tools, which indisputably proves the formulated goals and tasks in the dissertation work.

I find exceptional value in the author's justification regarding the functional dependence "intellectual property - competitiveness". As the main contribution, I see the objective actually achieved, which is set in the introduction and subsequently broken down into separate elements.

The relationship between the individual chapters is perfectly respected and there is reciprocity.

Of specific and great importance is the author's model for managing the company's intellectual property, which answers a number of questions by distinguishing innovations from identifiers.

The main goals of the intellectual property strategy and the individual substrategies are correctly defined, which leads to the formulation of a large complex strategy for intellectual property.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

Based on a careful analysis of the specified contributions, it can be summarized that the scholarly contributions specified by the dissertation are comprehensive and well formulated.

The methodology used is detailed and interesting.

I fully believe that the previously formulated aim of the dissertation has been fully achieved. Regardless of the previously highlighted limitations of the research, a good impression is also made by the candidate effort to present the different points of view of the investigated issues.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

I categorically believe that the scientific and scientific-applied contributions have been realized and presented. I accept each of them and can admire the realization of the development of models for the management of the intellectual property of the company and of competitiveness at the national and company level with a focus on IPR, which have been approved in scientific publications and through application in the consulting activity of the author.

It is appropriate to note that the unimportant opinion that the theoretical and practical-applied aspects of the dissertation enrich the theory and practice of intellectual property as a legal and economic phenomenon, as a cognitive and applied system of knowledge and skills useful for researchers, teachers, business and society as a whole.

5. Evaluation of dissertation publications

The publications presented are fully sufficient and attest to the research that has been done in the dissertation work.

They fully meet the requirements both in terms of volume and content.

6. Evaluation of the abstract

In the abstract, the content of the work, the goals and tasks in the individual chapters, the research questions to which answers are given, and the conclusions and summaries of the analysis are precisely synthesized.

7. Criticisms, recommendations and questions

I have no critical remarks because I believe that everything in terms of content has been refined to the presentation of an excellent dissertation.

I have a recommendation regarding the publication of the thesis so that theorists and practitioners can familiarize themselves with it and integrate the

results, conclusions and recommendations in their scientific and practical activities.

8. Conclusion

The presented dissertation work of Prof. Dr. Maria Markova has all the necessary qualities and unequivocally confirm my positive assessment.

The development meets all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its implementation and the relevant Regulations for the acquisition of scientific degrees and the occupation of academic positions of the UNWE for the acquisition of the scientific degree "Doctor of the sciences".

I categorically suggest to the respected scientific jury to award Prof. Dr. Maria Markova the scientific degree "Doctor of Sciences" in the field of higher education 3.8. "Economics", scientific specialty "Economics and management /intellectual property by industry/".

28.03.2024 / Sofia

Signature: .....
/Assoc. Prof. PhD.Nadezhda Dimova/